

**PRILOZI RIBARSTVENOJ STRUCI
RIBARSKI SKUPOVI**

RIBARSKI DANI »OSIJEK '99.«

II. naiconalno znanstveno–stručno savjetovanje s međunarodnim sudjelovanjem

**»SLATKOVODNO RIBARSTVO HRVATSKE NA PRAGU
NOVOG TISUĆLJEĆA«**

Pod pokroviteljstvom HGK Grupacije akvakulture Zagreb, a u organizaciji HGK Županijske komore u Osijeku i poljoprivrednog fakulteta iz Osijeka, u hotelu »Termia« u Bizovačkim toplicama 8.-9. travnja 1999. održano je II. nacionalno znanstveno–stručno savjetovanje »Slatkovodno ribarstvo Hrvatske na pragu novog tisućljeća«. Savjetovanju je nazozočilo više od 130 stručnjaka i

Doc. dr. sc. Andelko Opačak, predsjednik programskog odbora i radno predsjedništvo: prof. dr. sc. Tomislav Treer i doc. dr. Dragutin Bodakoš, predsjednik organizacijskog odbora, na otvaranju Savjetovanja i pozornost sudionika.

»Info« Ribarskih dana — izgledom i radom opravdala očekivanja
Slijeva: Danica, Gordana, Emiliya i Zlata

znanstvenika iz Republike Hrvatske, Slovenije i BiH, Madarske i Republike Češke.

Ovaj dvodnevni nacionalni znanstveno–stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem imao je prvenstveno svrhu okupiti na jednom mjestu slatkovodne ribare iz neposredne proizvodnje, stručnjake i znanstvenike iz različitih institucija koje se bave problematikom slatkovodnog ribarstva, te športske ribolovce, kako bi se druženjem, komuniciranjem, predavanjima i izlaganjima stručnih i znanstvenih radova ocijenilo sadašnje stanje stanje i dale buduće smjernice razvoja ove vrlo važne poljoprivredne grane.

Posebnu dimenziju i većemu značenju savjetovanja pridonijeli su svojim radovima i aktivnim sudjelovanjem stručnjaci i priznati znanstvenici iz Republike Madarske prof. dr. sc. László Váradi i doc. dr. sc. Zdenek Adámek iz Republike Češke.

Trud i želja članova Programskega odbora bila je usmjerena na što širu pokrivenost ribarske problematike znanstveno–stručnim radovima, no, taj cilj, na žalost, nije do kraja ostvaren, što se može vidjeti iz popisa autora i njihovih radova na savjetovanju:

Z. Homen, Irena Jahutka, A. Mišura, Vesna Fuček, J. Suić

»Slatkovodno ribarstvo Republike Hrvatske u razdoblju 1995–1998. godine«

D. Mikulić, Z. Buntić, Anita Sever-Koren

»Stanje u proizvodnji i prometu u slatkovodnom ribarstvu Hrvatske«

S. Muhamedagić

»Stanje i perspektive slatkovodnog ribarstva u Federaciji BiH«

László Váradí

»Mogućnosti i ograničenja ribnjačarstva u Republici Madarskoj«

Ljubica Debeljak, K. Fašaić

»Uzgoj jednogodišnjeg šaranskog mlada u različitoj gustoći nasada«

D. Bodakoš, Z. Ibriks, D. Barišić, V. Gačić, M. Runac

»Utjecaj visokih ljetnih temperatura na smanjenu proizvodnju u ribnjacima istočne Hrvatske«

Jasminka Radović

»Može li ornitološka vrijednost šaranskih ribnjaka pomoći opstanku proizvodnje u njima?«

A. Opačak, I. Stević, Lj. Kajgana, D. Siladić, Nevenka Budiša, Katica Canecki

»Promjene kakvoće mišića u jednogodišnjeg šaranskog mlada tijekom zimovanja«

Z. Petrinec, M. Božić, Anera Berc, A. Jelić

»Najučestalije bolesti šarana (*Cyprinus carpio* L.) na ribnjacima u razdoblju od 1994. do 1998. godine«

D. Oračić, Snježana Zrnčić, Aneta Karakaš

»Najčešće bakterijske bolesti uzgajane Kalifornijske pastrve (*Oncorhynchus mykiss*) i mogućnosti imunoprofilakse«

A. Jažić, Almedina Zuko, M. Čanković

»Pojava i raspostranjenost bolesti u kontroliranim uzgojima salmonida na području Federacije BiH«

M. Škulac

»Učestalost henegijaze štuke (*Esox lucius* L.) u Baranji — Hrvatska

K. Pažur

»Potreba za diversifikacijom u ribnjačarskoj proizvodnji«

I. Bačić, Jadranka Dežić, A. Opačak, I. Stević, S. Bogdanić

»Ekonomika ribnjačarske proizvodnje na primjeru IPK »Ribnjačarstvo« d. o. o. Donji Miholjac

T. Treer, R. Safner, I. Aničić, Andrea Kolak

»Ribolovno gospodarenje Podunavljem«

Z. Adámek, K. Fašaić, M. A. Siddiqui

»Selektivnost plijena u soma (*Silurus glanis*) i afričkog soma (*Clarias gariepinus*)

D. Kaučić, Aleksandra Mihalić

»Sezonske promjene vodnog režima tla u istočnim krajevima Hrvatske«

Dobrila Habeković

»Razvitak i utjecaj časopisa »Ribarstvo« na privrednu i znanstvenu granu ribarstvo«

Ovom je prigodom predstavljen i prigodan »Zbornik sažetaka radova« na hrvatskom i engleskom jeziku i koji će sačuvati ove sažetke radova kako bi svjedočili o reakciji struke i znanosti, te o njihovu promišljanju u sadašnjem trenutku stanja slatkvodnog ribarstva u Republici Hrvatskoj i njenom europskom okruženju.

U sklopu prvog dana savjetovanja prof. dr. sc. Nikola Fijan prezentirao je vrlo zanimljiv i poučan videozapis sa stručnog putovanja naših ribara tijekom srpnja 1999. po SAD-u.

Drugog dana savjetovanja organiziran je Okrugli stol na temu »Slatkovođno ribarstvo Hrvatske na pragu novog tisućljeća« na kojem su se u vrlo stručnoj, analitičnoj i nadasve slobodnoj raspravi dotaknuti brojni problemi (teško stajne i niska proizvodnja, pozitivni učinci poticaja, visoke vodoprivredne

Prof. dr. sc. Nikola Fijan na izlaganju i komentiranju videozapisa s američke turneje u srpnju godine 1999.

naknade i koncesije na zemljište, vodu i lov, usko tržište i assortiman, loš marketing, problemi kormorana i sporovi s državom, nedostatak obrtnog kapitala i investicija, gospodarenje otvorenim vodama, športski ribolov i dr.), što će pridonijeti i boljem spoznavanju problematike slatkovodnog ribarstva Hrvatske i njezinom dalnjem rješavanju u cjelini.

Na osnovi iznesenih radova i rasprave na Savjetovanju, a s obzirom na opsežnost i složenost problematike slatkovodnog ribarstva u Republici Hrvatskoj, teško bi bilo decidirano precizirati zaključke, pa bi možda bilo korisnije upozoriti na to što treba dalje raditi kako bi se stanje u ovoj grani poljoprivrede znatnije poboljšalo:

- ekonomski kriza i dalje traje bez obzira na to što se osjeća lagana tendencija rasta proizvodnje slatkovodne ribe u Republici Hrvatskoj;
- potrebno je i dalje zadržati novčane poticaje za uzgoj slatkovodne ribe (NN, 29/99) uz uvjet da se korisnicima novčanih poticaja, tj. proizvođačima ribe 50% ukupno planiranih godišnjih sredstava isplati najkasnije do 1. travnja tekuće proizvodne godine, zbog nedostatka obrtnih sredstava kada su ona najpotrebnija u pripremi nove proizvodnje;
- potrebno je razmotriti i predložiti mogućnost premiranja proizvodnje mlađa;
- što hitnije u okviru državnih institucija (Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, Ministarstva financija, Državne uprave za vode i Hrvatskih voda, HGK, Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša, Državnog pravobraniteljstva i dr.) i proizvodača pokušati pronaći optimalna rješenja i mehanizme funkcioniranja glede pitanja:
 - koncesija na zemljište, vodu i vodno dobro, te lov,
 - vodnogospodarskih naknada (sljevna vodna naknada, naknada za uporabu voda, naknada za zaštitu voda),
 - kormorana i ostalih životinja kojima su ribnjaci staništa, a koje su zaštićeni zakonima i pravilnicima, a ribnjacima nanose velike štete,
 - smanjenja veterinarskih usluga,
 - mogućnosti otkupa poljoprivrednog zemljišta i dr;
- dok se ne pronadu zadovoljavajuća rješenja, potrebno je staviti moratorij na sve naknade kojima su ribnjačarstva opterećena;
- zbog dugogodišnje zapuštenosti i zastarjelosti objekata, kao i tehnologije, te zbog vrlo slabih ekonomskih učinaka, ribnjacima su potrebni veći zahvati, a ne sitni pomaci, pa je potrebno pronaći znatna novčana sredstva s povoljnim kamatašima i *grace-periodom*, kako bi ribnjačarstva mogla opstati;
- potrebna je izrada cijelovitog razvojnog programa slatkovodnog ribarstva Republike Hrvatske na načelima tržišne poljoprivredne proizvodnje (širok assortiman, izuzetno visoka dostandardna kakvoća, prihvatanje

Trenuci »znanstvenog« opuštanja uz neizbjježni specijalitet — »šaran na rašljama«. Slijeva: prof. dr. sc. Tomislav Treer, prof. Josip Gujić, mr. sc. zlatko Homen, ing. Krešo Fašaić, doc. dr. sc. Zdenek Adámek, prof. dr. sc. Láslo Váradi, doc. dr. sc. Andělko Opačák, prof. dr sc. Zdravko Petrinec.

ljive cijene, viši stupanj prerade, trajni proizvodi od ribe, tržište, marketing, poduzetništvo itd.);

- suženost tržišta u Republici Hrvatskoj i vrlo nepovoljan konkurenčijski položaj proizvodača bez mogućnosti konkurentnog izvoza na europsko tržište i tržišta bivše Jugoslavije, što znači restriktivnu, a ne razvojnu politiku. Potrebno je istraživati tržište, ulagati u postojeća i osvajati nova;
- nužnost suradnje znanstvenoistraživačkih institucija, Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, ribnjačarstva i sportsko-ribolovnih udruga radi osmišljavanja strategije gospodarenja ribolovnim vodama (porobljavanje autohtonim vrstama riba, monitoring, kontrolni mehanizam itd.);
- povjeriti Državnom hidrometeorološkom zavodu praćenje osnovnih hidrometeoroloških pokazatelja na ribnjacima.

Koristimo se prilikom da zahvalimo članovima Programskog i Organizacijskog odbora, autorima i koautorima, te sponzorima na njihovu trudu, profesionalnosti i entuzijazmu koji su uložili kako bi ovo savjetovanje uspjelo.

Doc. dr. sc. Andělko Opačák

Doc. dr. sc. Dragutin Bodakoš